

Täze okuw düzgüni

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiýe, Türkmen dili

написано kitapcy | 22 января, 2025

Täze okuw düzgüni TÄZE OKUW DÜZGÜNI

Her söz geplenende, agyzdan owaz çykar. Şo owazga görä hat hem ýazylar. »Elip», »biý» musulman harplarynyň atlarydyr. Emma okulgan wagtyda başga jüre atlanur. Meselem, Atabaý adyda ilki owazy »a» eşidilse, onsoň »t», onsoň ýene »a», ýene »b», ýene »a», ýene »ý», eşidilişine görä hem okaýalar we ýazýalar. Oglanlary ilki okuwga salanda, »elip», »biý» adyny bermeli däldir. Näjüre owazda harplar gelse, şo(ña) görä hem harplarga at berip, oglanlarga okudyp ýazdyrmalydyr. Şu täze okuw düzgüni we kararyna ýagşy türkmen diline kitap çykarandyr mugallym Aliýew. Eger şu kitaplary bilen okudylp, akylyna gelen oglanlar iki aýyň içinde hat ýazmakny, okamakny biler. Onsoň Kuran-Şerif we başga jüre kitaplarga salsaň, gözleri hatga düşüp, basym aňsatlyk bilen okap çykar. Türkmenlerden başga milletlerde täze okuw düzgüni öňden bäri çykandyr. O sebäpden içlerinde hat bilen adamlar hem köpdür we öz ýurdunyň söwdasy we her bir haýyr peýdaly zatlary öz elleri(n)dedir. Elbetde, hemme mekdep we medresäge giren oglanlar uly molla çykýan däldir. Köpüsi biderek bolýandyr. Emma täze düzgün bilen okadylsa, hiç bolmasa, musulman hatny ýazmakny bilip çykar. Onuň hat bilmegi bir ýerde peýda eder.

Muhammetguly ATABAÝ OGLY.

»Ruzname-ýi Mawera-ýi Bahr-i Hazar» gazetini, 13.I.1915 ý.
Pedagogika we edep-terbiýe